

Vidia - a temetés napja?

(Folytatás az 1. oldalról.)
semre Nagyné Jenovai Klára szakszervezeti titkár – Mindenki számított már erre, most mégis sokszerűen hatott a bejelentés, hogy felszámolják a céget.
– Mindenről csak az újság-ból értesültünk – mondja Gera Rózsa kirendeltségvezető. – Kedden délelőtt 11 órára berendelték a kirendeltségvezetőket. Délután egyig hiába vártunk, akkor közölték velünk, hogy visszavonta a cég a kifogásolást az Unicbank ellen. Ennél többet nem mondtak. Délután a rádióból hallottuk mi is, hogy megindult a felszámolás a Vidiánál. Most senki sem tudja, hánnyadán állunk.
– Nem volt már hónapok óta komoly munka a kereskedőházban. Gyakorlatilag mi már régen megkezdtük csendben az önfelszámolást – mondja Nagyné Jenovai Klára – Már január végén figyelmeztettük Molnár urat, haldoklik a Vidia,

nincs áru, csak a régi raktár-készletet kínáljuk, de az már a kutyának sem kell.
■ **Mi volt a válasz?**
– Türelemre intett bennünket.
Szinte egybehangzó a kereskedők véleménye: Molnár Sándor igazából egyetlen percig sem akarta működtetni a kereskedőházat. Bizonyára más szándékai voltak vele, de az nem jött be.
– Arra hivatkozik, hogy 50 milliót decemberben belepumpált a Vidiába? Azt szép csendben ki is vette a pénztárból. Közben árulta az üdülőket, a kirendeltségek épületeit, csak éppen nem kelt el egyetlen ingatlan sem. Közben az frásztalokat is eladták, hogy legalább bért tudjanak fizetni.
Most már minden azon áll, vagy bukik: ki kapja meg felszámolásra a Vidiát. Még az sem kizárt, hogy végül olcsóbban juthat hozzá Molnár úr a kereskedőház ingatlanaihoz.

Lehet, hogy ugyanoda jut el, csak éppen kerülőúton? – morfondíroznak magukban a dolgozók.
– Nem most kezdődtek a bajok. Molnár Sándor legfeljebb nyolcvan százalékban hibás abban, hogy idejutott a Vidia – mondja Freiburger László, az üzemi tanács elnöke – Az elmúlt években innen mindenki kiszedte a magáét. Szté-hordták a Vidiát? Miért nem firtatja senki, hogy kik! A hiányzó millióknak pedig nyomuk van a volt menedzsement káeftíbeiben, bétéibeiben.
A kereskedőháznak csak a kegyelemdőfést adta meg a mostani felszámolás. Eddig is jelentősen csökkent a forgalom: 60 százalékkal kevesebb volt a nagykereskedelmi eladás és 40-nel a bolti forgalom fél év alatt.
– Azt mindenki tudomásul vette, hogy ez a cég már nem képes eltartani hatszáz embert – mondja Freiburger László –

Mi tőkét vártunk Molnár úrtól és nem ígéreteket. Az Állami Vagyonügynökség is hibás, miért hagyta, hogy eddig húzódjon az egész.
Mindenki fásult és mindenki fél a jövőtől a Vidiánál. A cég vezetői közben azon vannak, hogy minél olcsóbban ússzák majd meg az elbocsájtásokat: ahol csak lehetett, módosították a kollektív szerződésben a felmondási időket. Mindenki csak találgat, senki sem tud semmit bizonyosan. Az azonban egyértelmű, a vezetés, no meg a tulajdonosok már régen nem kommunikálnak a dolgozókkal. Legfőljebb csak muszájból.
A Vidia diszkont bejáratánál hatalmas tábla: „Vigyázat! Kutyával őrzött terület.”
– Nincs itt már mit őrizni, uram – dörmög maga elé a kijáratnál egy vásárló. – Két egyenes szöget nem találni. Ép eszű ember ide csak hozhat valamit...
Rafai Gábor

Merre az oázis?

A mai, a Nemzetközi Építész Szövetség (az UIA) ajánlására világszerte számontartott, az építészet 24 órára reflektorfénybe helyező világnapnak sokatmondó a jel-szava: „Egy fenntartható világról – Válaszúton az építészet”. Amiből ugye legalább-két dolog következik: 1. Világunk életben tartható, ha 2. jó utat választ az építészet. Nagy felelősség ez, ugye?
Tíz nappal ezelőtt Chicagóban, a világszövetség kongresszusán ugyane témáról cseréltek eszmét a szakmabeliek: vajh megállítható-e az építészeti eszközöknek segítségével az a gátlástalan környezetszennyezés és -rombolás, melyben bizony sokszor maga az építészeti is ludas? Lehet-e az energiát, a természet erőforrásait racionálisan és a környezetet kímélve hasznosítani? Léteznek-e, s ha igen, alkalmazhatók-e szabadon és következetesen az egészség-kímélő építési anyagok, technológiák? A pozitív pólus felé elfordítható-e még a területfelhasználás és városépítési ökológiai mutatója? Chicagóban erről gondolkodtak.
A világszervezet messze van, ismerőseim dohszagú, penészedő panellakása ide két trolimegállónyira. Ebben a városban (is) nagyon sokan tudják, milyen büzös tud lenni a szemétdobó akna és az alátolti konténer, ha a rendszertető házmestert szabadsága alatt egy fertőtlenítésben járatan helyettesíti.
Aztán az is eszünkbe juthat, milyen csatákat kellett annak idején vívni, hogy lehessen kenyérgyárat építeni a lakóépületektől illő távolságra, de mégis két panelnegyed közé ékelten. (Utóbb az élet azokat igazolta, akik szerint a kenyérgyártás nem jár zavaró zajhatásokkal.) Vagyis már tíz-tizenöt évvel ezelőtt is tudott a városrendezés, az építészeti olyan megoldást produkálni, ami a chicagói elvek szellemében fogant. Meg olyat is, ami ellene beszélt.
Most, hogy a házgyári „építészet” – nevezzük nyugodtan szerkezetszerelésnek! – mutatózó hibái egyre hevesebben sürgetik a lakótelepek rehabilitációját; napjainkban, amikor egyre újabb anyagokkal, eljárásokkal találkozhatunk a kivitelezői segédanyagok piacán; amikor hozánk egészen közeli országokban jó példák tucatjait lehet találni a tömeges lakásépítés minőségi átalakulására, aligha engedhetik meg maguknak a hazai építészek, városrendezők, s a kezük alá dolgozó szakmák képviselői azt a luxust, hogy tudomást sem véve a fordulatokról, régi eszköztáruk változatlanágába merevedjenek. (Még csak ne is az úgynevezett bioépítészetre gondoljunk, mint lehetséges továbbhaladási irányra. Sokkal inkább a köznap – értsd: az elérhetőséggel jellemezhető – városépítési és épülettervezési kiütkeresésére.)
Például arra, hogy földrészünk délebbi tájain évszázados hagyománya van a kertkultúrának, az építészettel szorosan összefonódottnak, míg nálunk még mindig jobbra a kész házhoz, lakáshoz „rendeljük hozzá” utólag – és kényszerű megalkuvásokkal – az otthonteremtés külső-belső növénydíszeit. Ezen a vidéken ma is csendes örültek tartják, aki napbojlerrel telepít a tetőtérbe, s még azt is elnézően mosolyogják meg, aki a padlófűtésre esküszik.
Szegeden éppen ma építési anyagokat is bemutató szakkiállítás nyitlik a Mars téren. Este a képtárban kiállítással teremt a város fórumot környezetformáló építészeti színek. Mindkét rendezvény szolgálhat figyelemfelkeltéssel. Úgy értem: figyeljünk rá ma valamivel erősebben, merre indul(t) a szegedi építészeti. Megtalálja-e a termék-bemutató nevében jelzett oázist?

Pály Katalin

■ Talán természetes, hogy a pénzügyi alapvetések – mit csinál és mit nem csinál az MNB – után, a délutáni tárgyalás esélyeiről is kérdezték a vendéglátót. A válasz tökéletesen igazolta azt a régi megfigyelést, mely szerint a bankárok sokat tudnak és keveset beszélnek. Annyi azért kiderült, hogy az IMF nem mumus, nem zsinóron rángat bennünket, de függünk tőle, valamint nem mindenáron kell a megállapodás, de jó lenne.
Az elnök úr szóba hozta új váltópénz-sorozatunkat, elmondta, sok-sok munka fekszik bennük, valamint bevalott, felesége – nem a nagymamája! – is tévesztette már össze fizetéseket az érméket. Mindamelllett 3 milliárd pénz-

Hideg ebéd a bankelnöknél

A megyei napilapok főszerkesztői, illetve gazdasági rovatvezetői ebédeltek tegnap délből hideget Bod Péter Ákos, a Magyar Nemzeti Bank elnöke jóvoltából Budapesten. A házigazda elsősorban a jegybank és a megyei lapok szorosabb együttműködéséről, valamint az aktuális pénzügyi kérdésekről beszélgetett a meghívottakkal, kötetlen légkörben és valamivel kötöttebb időtartamban. Két órába mindent bele kellett sűríteni, hiszen az elnök 13 órákor már az IMF-delegáció vezetőjét fogadta.

érme van jelenleg Magyarországon forgalomban, és mire az újak teljes körűen felváltják a régieket, semmi bajunk nem lesz az érmékkel. A kétszázassal azonban most is akad dolga

a jegybanknak, találtak már maszek gyártmányt, azaz hamisítványt is, amit aluminiumból öntöttek és sokkal könnyebb, mint az igazi.
A két óra alatt esett szó ál-

lamlötvénnyről, árfolyampolitikáról, áttütemezésről, bankfelügyeletről, devizabetét-kamatokról, forrásadóról, fizetési mérlegről, japán hitelről, kamatrésről, kötvénykibocsátásról, leértékelésről, társadalombiztosításról, valutakeretről, zsrórendszerrel. Az utóbbira például azért lenne szükség, hogy az OKHB veszprémi fiókjából az OTP szegedi fiókjáig ne két hétbe kerüljön – azt hiszem, ha gyalog vinnék, az is gyorsabb lenne – a pénz átutalása.
Kovács András

Egyszer volt állami védekezés Sáskák végnapjai

Mint ahogyan kutya-vásárt is egyszer tartottak Budán, úgy az elszaporodott sáskák elleni állami védekezés is egy alkalomra szűnt. Mindent Albert Imre, a Növényegészségügyi és Talajvédelmi Állomás vezetője tartotta fontosnak megemlíteni, amikor a hétvégi légi védekezés részleteiről érdeklődtem.

Ugyanis a kötött talajú térségekből is szaporodnak a bejelentések, hogy teszem azt négyzetméterenként nyolc sáskát láttak a lucernásban. Alapesetben a teendő nem más, mint az egyéni vagy csoportos ellencsapás. Méghozzá szigorúan közgazdasági alapon, a várható kárt a permetezés költségeivel összevetve.
Az űllés környéki homoki térségben szombat–vasárnapra tervezett állami védekezés a szeles időjárás miatt elhúzódtott, de vélhetően kedd estig befejeződött. Ugyanis a méhek védelmében csak hajnalban és este felé szórhatta szét terhét a helikopter. Űllés, Forráskút, Kistelek és Ásotthalom környékén 650 hektáros területet vegyszereztek. Zsombón viszont az erő őszibarack miatt csak a szántóföldi védekezést választhatták. Az akció sikeré-

hez nagyban hozzájárult a szerkeverésében, vízhordásban, információadásban jeleskedő helyi lakosság.
A beavatkozás állami formája elsősorban a nagyüzemek felbomlásával, a tulajdonviszonyok rendezetlenségével magyarázható. Az elhagyott parlagföldek közé ékelte pár kistermelőtől nem lehetett elvárni, hogy egy több tíz, vagy száz hektáros táblát a saját költségén mentesítse e rovaroktól. Albert Imre szerint a sáska nem különleges kártevő, csak akkor kell védekezni ellene, ha elszaporodik, mint a cserebogár, a tetű vagy a krumplibogár. Amennyiben nagyobb területet érint a veszély, összehangolt, közérdekű védekezés rendelhető el, melynek költségeit az érintett termelőknek számlázzák le.
Egyébként a megelőzésre magától értetődően legjobb módszer a minden talpalattnyi földet igénybevevő földművelés, az elhagyott területeken legalább a rovar telelését megnehezítő tárcsázás. A sáska ugyanaznak része az élő környezetnek, mint a szöcske, vagy a katica, szó sincs az ellene való irtóhadjáratról. A töltés, vagy a rét fűvén mindig van helye néhány példánynak.
T. Sz. I.

■ A Csörög rovatba több panasz is érkezett azzal kapcsolatban, hogy a szomszéd telkén álló főlíasátor sok kellemetlenséget okoz. Nos, megkérdeztük az illetékest, Takács Szilvesztert, a Polgármesteri Hivatal építési osztályának műszaki előadóját, szabályozza-e valamilyen rendelkezés a főlíasátor építését.
Mint megtudtuk, az Országos Építészügyi Szabályzat 68. paragrafusa szerint – lakótelek esetén – a főlíasátrat nem lehet a szomszéd telekhatárhoz másfél méternél közelebb építeni. Ennek oka az, hogy a vizet vagy közútra kell kivezetni, vagy a saját telken elszikkasztani, de nem megengedett a szomszédos telek felé terelni. A főlíasátorhoz – ha az növénytermesztésre szolgál – építési engedély nem kell, mert

Megkérdeztük az illetékest A szomszéd főlía

melléképítménynek minősül, ám a jogszabályt mindenképpen be kell tartani. Ha mégsem így történik, a panaszos a Polgármesteri Hivatal Építési Osztályán tehet bejelentést. A hatóságnak az Építési Törvényben előírt kötelessége az ügy kivizsgálása és az intézkedés, amely végső esetben az építmény lebontatása is lehet.
K. G.

■ **Mi ösztönözte a részvénytársaságot erre az üzleti fogásra? – kérdeztük Tarnay Tamás területi igazgatót.**
– Semmi más, mint a játékedv növelése volt a célunk. Ha többször van ötös, akkor kisebb a „láz” is.
■ **Vagyis lecsökken a forgalom?**
– Szó sincs róla. Ha összevetem területünk tavalyi hasonló időszakának a forgalmát az ideivel, akkor jelentős árbevétel növekedésről beszélhetek.
■ **Úgy látszik van pénze a Szerencsejáték Rt.-nek...**
– Ez a 75 millió forint körüli összeg, amivel felkerekítettük százra a nyereményala-

Ötös híján sem csökken a pénz A totózókra is gondolnak Mi van a százmillió mögött?

pot, tulajdonképpen adva volt, s a következő forrásból jött össze: a tartalékalapból, a kerekítések, valamint a fel nem vett nyereményekből. Ez utóbbira előírás van, hogy vissza kell áramoltatni a fogadókhöz.
■ **Megpróbálkoztak gépkocsisorsolással is. Az nem jött be?**

– Nem teljesen. A nagyobb nyerési lehetőség jobban csábítja az embereket.
■ **Mi van akkor, ha most nem lesz ötös? Visszaveszik a pénzt?**
– Szó sem lehet róla! Akkor a 100 millió növekedik a „megmaradt ötös” részével.
■ **Úgy tudom, hogy a totó**

sokat veszített népszerűségéből. Nem az lett volna a logikus, hogy ott emelik a tétet?
– Azt tapasztaltuk, hogy a totóban a nyereményalap emelése, papírforma-eredményekkel, nem jelent akkora pénzt, mint a lottóban, ahol a legtöbb-ször csak 1–2 ötös van. A totójátékunkban is keressük azonban azokat a lehetőségeket, amelyekkel növelni tudjuk a játékos kedvet. Ezt a célt szolgálta a 12+1-esek külön jutalmazása, vagy az, hogy a 27–37. közötti héten a 0 találatosok között 10 darab gépkocsit sorsolunk ki. Továbbá, a 30. héten a 10 találatosok nyereményalapját is emeljük.
Süli József